

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sunday
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 149. — ŠTEV. 149.

NEW YORK, WEDNESDAY, JU NE 26, 1918. — SREDA, 26. JU NIJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

NEMIRI V AVSTRIJI

PP CELI AVSTRIJI SO NEMIRI. — STAVKA JE POSTALA SPLOŠNA. — CESAR NAJBREŽE NE BO SPREJEL SEYDLERJEVE RESIGNACIJE. — NEMIRI SE BODO POVEČALI, KO BO LJUDSTVO IZVEDELO ZA AVSTRIJSKI PORAZ NA LAŠKEM BOJIŠČU.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on June 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Curich, 2. junija. — Avstrijski nemiri se širijo, kakor pravi poročilo iz Monakovega, ki se sklicuje na Neueste Nachrichten iz tega mesta.

Dumajski list "Zeit" pravi, da je stavka postala splošna.

Amsterdam, 25. junija. — Neko dumajsko poročilo na "Lokalanzeiger" v Berlinu pravi, da cesar Karol ne bo sprejel resignacije Seidlerjevega kabineta, ki bo ostal, kakor je bil sestavljen, razum poljskega ministra Twardovskija, ki bo odstopil. Vprašanje pa je, ako se bodeta trgovski in poljedelski minister spravila in delala v soglasju do jeseni.

Cesar si je pridržal odločitev glede kabineta. Medtem pa je pooblastil dr. von Seidlerja z nadaljnjim vodstvom zadev. V nekem pismu na ministrskega predsednika pravi:

— Ker je moj namen, trdno se držati zaupnega občevarjanja strank, ki so do zdaj vedno stale brezpogojno za državne interese, najprej preprečiti vse možnosti, kako bi se mogle urediti javne zadeve, si pridržujem odločitev glede prošnje za resignacijo in vas pooblastim z nadaljnjim vodstvom zadev.

Washington, D. C., 25. junija. — Poročila na državnem departmentu iz Berna, Stockholma, Kodanija in Amsterdama kažejo, da je notranji položaj v Avstro-Ogrski v resnici resnejši, kot se je domnevalo in bo postal obupen, ko se bo po celi dvojni monarhiji izvedelo za poraz avstrijskih armad ob Pijavi.

Držani uradniki niso istega mnenja kot oni, ki vidijo v poročilih nemških in avstrijskih listov o lakoti, stankah in uporih v Avstriji trik, kajti že dolgo časa so kazala opazovanja in iskušnje, da je sovražno časopisje rajše podcenjevalo kot pa pretiravalo notranje ekonomske in socialne razmere.

Državni departament je prejel iz Stockholma poročilo, ki se sklicuje na berlinski "Vorwaerts" in pravi, da je položaj v južni Avstriji še bolj obupen kot v drugih delih cesarstva, kajti tam kršne racije niso določene, vendar pa se kruh deli, kadar ga je kaj.

Na takojšnjo revolucijo v Avstriji se ne računa, ker je vlada pripravila močne vojaške odredbe, s katerimi bi se zadušile vse nestranske nemiri, toda nevarnost revolucije naglo narašča zaradi italijanskih zmag. Državni departament je prepričan, da ljudstvo države želi, da vlada prične mirovna pogajanja s tem, da sprejme poraz, ako je avstrijsko prizadevanje doseči na italijanski fronti odločilen uspeh, končno uničeno.

Državni departament je prejel od poslaništva v Bernu brzojav, ki naznanja, da je švicarska časopisje objavilo poročilo dumajškega korespondenčnega urada z dne 19. junija, ki pravi, da so bile dumajске kršne racije zmanjšane na tri majhne kose na dan.

Iz Amsterdamu je danes prišla v neko zavezniško poslaništvo brzojavka, ki se glasi:

— Avstrijski socialistični delegati, ki so prišli na Nizozemsko, da bi konferirali z Troelstro, so priznali, da je avstrijska situacija zelo resna. Ti delegati niso prikrivali onim, ki so se jim približali, da se nahaja Avstrija na predvečer zgodovinske katastrofe.

London, 25. junija. — Vojaški položaj Avstrije je postal le manjše važnosti, kot se glasi v zadnjih poročilih, ki so prišla na švicarsko mejo. Veliki notranji nemiri so zasenčili vse drugo.

Ženevski poročevalec lista "Daily News" pravi, da so ta poročila dokaz, da se je lakota naglo pričela širiti in da je železniško prevažanje doseglo krizo, ki je slična položaju v Rusiji ravno pred izbruhom revolucije.

Nek trgovski potnik, ki je včeraj prišel z Dunaja, pravi, da je avstrijsko cesarstvo na robu revolucije in da se mrznja in sovraštvo proti Nemcem širi. Rekel je, da se bodo v kratkem izvršili dogodki, ki bodo obrnili vojno v prilog entente.

Navzlic vsej vojaški previdnosti je nezadovoljstvo prišlo v armado.

Lakota prevladuje celo situacijo in nobenega znamenja ni kakega izboljšanja, navzlic nemški obljubi, da bo poslala več tisoč ton žita. Nemške oblasti storijo vse, kar je v njihovi moči, da preprečijo revolucijo v Avstriji, ker vedo, da pomeni to življenje ali smrt za Nemčijo, da se Avstrija obdrži v vojni.

AMERIKA JE ODLOČILA

ZNAČILNA IZJAVA ANGLEŠKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA V ANGLEŠKEM PARLAMENTU. — SEDAJ VSE KAŽE, DA BO NEMČIJA PORAZENA. — RUSKA SITUACIJA. ZAVEZNIKI BODO V KRATKEM ČASU MOČNEJŠI KOT JE NEMČIJA. — AMERIKANCI SO PRIPOMOGLI, DA SE JE TEHTNICA NAGNILA NA STRAN ZAVEZNIKOV.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on June 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 25. junija. — (Int. News Service.) — Sedaj vse kaže, da bodo zavezniške sile končno porazile Nemčijo.

To jasno in nad vse važno ugotovilo je podal danes ministrski predsednik Lloyd George v poslanski zbornici. Poslušalec je povedal, da se tehtnica s prihodom Amerikancev vedno in vedno bolj nagiblje.

— Sedaj smo na vidiku velikega uspeha — je rekel angleški državnik. — In ko je izgovoril te besede je nastalo v dvorani silno ploskanje.

Silovit naval lahko pride v par urah, gotovo je, da bo prišel tekom par dni.

Zavezniški niso bili nikdar boljše pripravljeni — je rekel — in zopet so mi vsi zaploskali. — Število Amerikancev, ki so dospeli iz meseca marca, je zadostno in lahko zadovolji zavezničke ter končno porazi Nemčijo. Prihodnja dva meseca bosta težka meseca, toda zavezniški so pripravljeni ter se zavedajo svoje relativne moči, ki je sedaj skoraj enaka.

Amerikanci prihajajo, in najbrže v kratkem času bodo zavezniški močnejši kot je pa Nemčija. Sovražnik nima več rezerv, da bi jih poklical za prihodnjo ofenzivo, razen če pokliče ljudi iz vojnih prepotrebni tavn.

V kratkem času se bodo vršili veliki dogodki. To bo velik naval, ki se bo izvršil v par urah, najbrže pa v par dneh in uspeh kampanje bo odvisen od njega. Zavezniški se niso še nikoli čutili bolj pripravljenih kot sedaj.

Ko je omenil Rusijo — je rekel — da je največja težava to, da tam samo ene vlade, ampak jih je več. — Pravično bi bilo in postane — je rekel, da bi stala vlada na strani Rusije, seveda, če ta hoče Rusijo. Nemčija je z Rusijo nesramno postopala. Ona jo je najprej izključila, in pogodb, ki jih je sklenila z njo, ni upoštevala niti štiriindvajset ur. Brez oziroma pogodb so Nemci korakali skozi Ukrajino, donski teritorij in Kavkaz ter so zdaj namenjeni proti severu. Brez dvoma ruski narod popolnoma dobro ve, kaj se dogaja. Se pred par meseci je prevladovalo v Rusiji razpoloženje, da ni nobenega razloka med zaveznički in njihovimi sovražniki, češ, da se vsi bore samo vsled pohlepa po ozemlju. To razpoloženje je pa zdaj izginilo. Rusi so začeli spoznavati, kaj pomeni nemški militarizem. Se celo ukrajinski kmetje revoltirajo proti nemškemu vmešavanju.

Neka ugledna avtoriteta me je pred kratkim informirala, da pri ruskem narodu, posebno v onem delu, katerega so Nemci zasedli, vedno bolj in bolj narašča sovraštvo proti Nemcem. Oni, ki me je informiral, mi je rekel, da je Rusija sedaj bolj kot kdaj prej pripravljena vdeležiti se vsakega gibanja, katerega namen bi bil preprodi Nemce z ruskih tal.

Vse te stvari so zelo upalne. edina težava je le, ker je do Rusije težko priti. Edino Japonska ima do Rusije večji dostop, dvomim pa, da bi storil prav, če bi kaj govoril o tem.

Hočem pa izpregovoriti besedo o Italiji. Italijanska zmaga je eden največjih dogodkov tega leta in gotovo bo imela obsežnejše posledice kot pa druge zmage, ki so navidez večje. To je velik boj, v katerega je zapleteno avstrijsko cesarstvo. Vsa moč, katero je zmagala Avstrija zbrati skupaj, je vstavljena. Avstrija je namreč porabila za ta napad vsakega svoj sobnega moča. Najbrže se je več kot petdeset odstotkov sposobnih močih v Avstriji udeležilo tega napada. Toda vstava jih je sta

ljanska armada. Pritisk nanje dnevno anrašča, in sedaj se nahaja Avstrija v pomenu umikaju. Edino vprašanje je le, če se jim bo posrečilo umakniti se.

Wilson - bo politični načelnik zaveznikov

ZAVEZNIKI SE BODO NAJBREŽE DOMENILI MED SEBOJ TER IZVOLILI WILSONA ZA SVOJEGA POLITIČNEGA NAČELNIKA, RAVNO TAKO KOT SO IMENOVALI GENERALA FOCHA VRHOVNIM POVELJNIKOM VSEH SVOJIH ARMAD. ZAVEZNIŠKE DRAVE SO S TEM DELOMA ZADOVOLJNE. — PIŠE SAM W. SMALL, JR.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on June 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 25. junija. — Veliko važnih stvari je pa tu di za razpravo glede vojnih pogojev in ciljev pod vodstvom mednarodnega predsednika in kabineta. V Washingtonu vlada sedaj trdno upanje za popravilo Rusije ter njeno rešitev izpod tevtovskega gospodstva.

Pod vodstvom mednarodnega političnega voditelja, bi lahko dobila Rusija od japonskih in kitajskih čet pokroviteljstvo, moč, da bi vzdržala in ojačila svoj odpor proti nemškemu nasilju.

Če bi se pa posluževalo samo japonskih čet, in bi jih poslal v ono smer politični voditelj kot bi bil Woodrow Wilson, bi bila to garancija, da bi Združene države in zavezniške vlade ne dovolili Japonski, posluževati se katerega koli političnega upliva ali stavit kakih teritorialnih zahtev v zameno za to, ker bi rabila svoje čete v Rusiji.

Zadeva Rusije je pa samo en vprašanje na konferencah, gled političnega voditelja, dočim je še veliko drugih važnih stvari, ki zahtevajo pri zavezniških enotnost vojnih ciljev in namenov. Ko bo do Nemci izprevideli, da bodo poraženi, bo nemška propaganda izvajala ves svoj upliv v prestolnih mestih onih narodov, ki so zdaj v vojni z Nemčijo, poskušala jih razdeliti glede vojnih ciljev in jim bo ponujala mirovne pogodbe.

Rekel je, da je temu nasprotovale samo ena vlada in sicer vlada, katero večjejo z Združenimi državami zelo tesne prijateljske zveze. Ta narod pa ni zelo nasprotovale pogodb take vrste in je voljan da ga vodijo Združene države. Vstrajal je le pri tem, da se mora demokracija in pravice vsakega naroda tako dobro definirati, da ne bo niti v svetu niti pri nobenem narodu v tej zadevi nobenega dvoma. Nadaj se ne sme ta upliv raztezati še po vojni in pri mirovnih pogajanjih.

Jasno je, da ta narod potom svojih aradnikov misli s tem mednarodno organizacijo kot predhodnicu Woodrow Wilsonove legije narodov za trajen mir in hoče, da daje Združene države, katerih nesebični nameni v tej vojni so tako jasno razvidni, političnega voditelja, ki bo opravljal službo načelnika civilnih vlad.

Z eno besedo, oni mislijo, da naj bo imenovan za to mesto predsednik Wilson, če bo sploh kdaj imenovan.

Brez dvoma bodo s tem popolnoma zadovoljene vse zavezniške vlade.

Poslanice predsednika Wilsona, katere je naslovil kongresu so bile, odkar je stopila Amerika v vojno, luč-voditelja vseh onih narodov, ki so v voji z Nemčijo. Vsi so prepričani, da ne bo nihče njo varjal, če postane on voditelj civilnih sil.

Francosko

bojišče

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on June 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Oficijelna poročila: London, Anglija, 25. junija. — Današnje poročilo feldmaršala Haiga iz angleškega glavnega stana se glasi:

Nočno poročilo: Nič posebno važnega se ni dogodilo.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

ČEŠKO-SLOVASKA ARMADA

ZAVEZNIKI SO NAPROSILI BOLJŠEVIŠKO VLA DO DA VSTAVI VOJNO PROTI ČEŠKO-SLOVŠKIM ČETAM. — BOLJŠEVIKI SO PROŠNJO ZAVRNILI. — VELIKA STAVKA V BESARABIJI. — INTERVENCIJA JE NEIZOGIBNA. — IZMENJAVA UJETNIKOV MED RUSIJO IN AVSTRIJO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on June 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 25. junija. — Z ozirom na neugodni odgovor boljševiške vlade na prošnjo ententnih zaveznikov, da bi se vstavile vojne operacije proti Čeho-Slovakom je zastopnik Ass. Press danes imel razgovor z zunanjim ministrom Čičerinom. Izjavil je, da sovjetova vlada ne bo premenila smeri, katero je započela proti njim.

To je prva vest ententne akcije, dasiravno vse kaže, da se je pričela že pred več dnevi.

Ni druge poti, da bi se rešila ta zadeva kot prisilno razoroženje, — je rekel zunanji minister. — To so protirevolucionarji od dneva kijevske Rade, ki so se zarotili proti sovjetovi vladi, kakor kažejo listine v naših rokah, in kompromis med nami in protirevolucionarji ni mogoč.

Zdi se, kakor da je nepopustljivo stališče vlade posledica protesta sibirskih boljševikov proti prodiranju češko-slovaških čet proti Sibiriji. Sibiriji so zagrozili s silo proti Čeho-Slovakom, ako se jim dovoli, da gredo dalje in jih bodo smatrali nevarne in močne zavezniške generala Semenova.

O češko-slovaških četah, različno cenjenih od 50 do 150.000 mož, se poroča v zakaselih poročilih, da prodirajo skozi Rusijo ob transsibirski železnici. To so dezertirji avstro-ogrške armade in so se borili na strani Rusov proti Tektovom ter so nameravali dospeti v Francijo preko Vladivostoka in Amerike, da bi se pridružili zavezniškim armadam. To so čete, za katere so zavezniške vlade poskušale posredovati.

London, 25. junija. — Kakor trdijo dobro informirani Rusi, je intervencija v Sibiriji neizogibna. Čutvo tukajšnjih Rusov je vedno močno, in obžalujejo vsako gibanje, ki bi moglo privedi Rusijo v kateremkoli političnem pogledu v spor z Amerikanci, ki, o čemer so prepričani, še vedno simpatizirajo z njimi.

London, 25. junija. — Kakor pravi neko poročilo na Exchange Telegraph iz Curicha, so vsi železniški delavci v Besarabiji na stavki in cela dežela je paralizirana. Poročil ododavno pravi, da je bilo mnogo municijskih skladišč, katere so držali Rumuni, razstreljenih.

"Frankfurter Zeitung", katere en izvod je prišel v Curich, pripisuje nemire političnim vzrokom.

Moskva, 25. junija. — Med Rusijo in Avstrijo oje prišlo do sporazuma, da se, ker se glede konečne pogodbe se pogajajo, sposobni ujetniki takoj izmenjajo, glava za glavo in v tolikem številu, kolikor pač dovoljujejo prostornina železnice in druga komunijska sredstva. Sklenjeno je tudi, da se izpuste civilni ujetniki vojaške starosti.

Pogajanja med Rusijo in Nemčijo zaradi istega vprašanja so bila prekinjena, ker je Nemčija zahtevala izmenjavo glavo za glavo, kar bi bilo v prid Nemčiji, ker ima večje število ujetnikov, ki bi ostali v Nemčiji in delali. Rusi pa so zahtevali, da se izpuste vsi ujetniki ne glede na neenakost števila. Zadeva se je predložila Berlinu v rešenju.

Rusko privoljenje v izmenjavo z Avstrijo na podlagi glava za glavo se more razlagati iz dejstva, da ima Rusija veliko število Avstrijcev, toda samo 120 tisoč Nemcev, medtem ko ima Nemčija več milijonov Rusov.

London, 25. junija. — Nek član češko-slovaškega narodnega sveta se nahaja v Tokio, kjer poskuša urediti prevoz svojih rojakov v Vladivostoku in Sibiriji na francosko fronto, kamor željno hrepene dospeti v najkrajšem času.

Češki voditelj je bivši stotnik v ruski armadi in po nekaj dneh v Tokio bo šel v Združene države, da se posvetuje s češkim voditeljem profesorjem Masarykom, ki se zdaj nahaja v Washingtonu.

Konferiral je s francoskim poslanikom in je pripravil vse, da vidi tudi japonskega zunanjega ministra in šefa japonskega generalnega štaba.

bil pokazal vso dejansko silo boljševiškega stališča.

Nizozemec je rekel, da so Nemci ukrali, da morajo vsi angleški oglašil izginiti, toda Bolgari so jih obdržali, samo da so jih jezili. Ko so se Nemci pritožili, so Bolgar skomignili z ramami in odvrnili: "Ti oglašil so amerikaški".

Boljševiški voditelj ubit. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on June 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 25. junija. — Komisijonar za tisk Volodarsky in odlični boljševik je bil danes do smrti vstreljen na cesti v Petrogradu.

BOJANI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

VARČEVANJE --- poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh, varčevanje do skrajnosti, privedi to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada.

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZČRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, **KAR MOREMO**, čeravno v najvišji meri.

Stvorimo doma, tukaj na varnem, mogočno armado vojnih varčevalcev. Ta armada bo imela namen pomagati armadi na fronti v njenem pravičnem in vzvišenem boju za demokracijo sveta.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vojni tajnik Baker pravi, da je odšlo osemstotisoč naših fantov na fronto. — Pomagajte jim z varčevanjem do skrajnosti in s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk, da se bodo hitro vrnil.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke.

Veliko naših revnih sodržavljanov se podvrže največjim žrtvam, da zamorejo pokazati svoj patriotizem s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk. Če se naši fantje na fronti lahko vzdrže vseh luksurijoznosti, se jih lahko tudi vzdržimo, ki smo doma.

NE POZABITE, da je vojaško življenje od visno od podpore ki mu jo dajajo ljudje doma. **POMAGAJTE!** Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi
vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.17

Leta 1923 bo vsaka
posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih.

Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštevati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

Vsak poedinec najbolje ve, kako mu je mogoče na najspešnejši način zvečati svoje prihranke, s katerimi bo lahko kupil varčevalne znamke.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, **ČE BI JO IZGUBILI?**

Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru.

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povsipešite **ZMAGO!** —

Vaš delež v sedanji vojni je, kolikor mogoče producirati, kolikor manj mogoče porabiti ter posojati svoje prihranke vladi Združenih držav.

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Če se zgražate nad tem, kar delajo Nemci, pomagaj s svojimi prihranki, da bodo premagani. Slab patriot je oni, ki ne more dobiti pota, da bi se tako ekonomiral, da bi zamogel kupovati vojno-varčevalne znamke. S te mbi dal vladi več denarja, dela in materijala s katerim bi lahko izvojevala zmago.

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

In če bi bila ista kazen določena za one, ki nočejo finančno pomagati, bi bilo veliko število ljudi — ustreljenih!

This space contributed by "Glas Naroda".

